

O p o n e n t s k ý p o s u d e k

disertační práce Mgr. Ing. et Ing. Martiny Skalické „Role neinstitucionalizovaného soukromého kapitálu v podmínkách nově zakládaných podniků a jejich rozvojových fází“

a) Aktuálnost tématu disertační práce

Schopnost podniku udržet a rozvíjet se v konkurenčním prostředí vyžaduje, kromě jiného, i dostatek kapitálu na realizaci zamýšlených podnikatelských strategií. Mnozí podnikatelé řeší problémy se zajištěním dostatečného množství kapitálu a hledají možnosti, které by jim tento problém pomohly vyřešit. Jednou z možností je i zapojení soukromého kapitálu. To však sebou nese řadu úskalí, spojených především se získáním investora, který bude ochoten potřebný kapitál poskytnout.

Jednou z možností, která v této souvislosti přichází v úvahu, je využití kapitálu poskytovaného tzv. Business Angels. Tato možnost není dosud v České republice dostatečně využívána nejen z důvodu nedostatečného povědomí podnikatelů o výhodách i nevýhodách této formy získávání kapitálu, ale také z toho důvodu, že soukromé osoby, označované jako Business Angels, mají pro poskytnutí svého soukromého kapitálu řadu omezujících podmínek, které by měl žadatel o kapitál naplnit. Vzhledem k tomu, že této problematice není zatím v podmínkách České republiky věnována dostatečná pozornost, je disertační práce, zaměřená na systematickou identifikaci procesu rozhodování soukromého investora, velmi aktuální.

b) Splnění stanovených cílů

Hlavní cíl práce je definován přehledně, je zaměřen na identifikaci charakteristik a procesů investičního rozhodování výběrového souboru soukromých investorů a návrh modelu rozhodování Business Angels investorů o výběru projektů k bližšímu zkoumání. Lze zde mít připomínku, že model je navržen pro start-up projekty. Vzhledem k tomu, že Business Angels mohou podporovat podniky v různých fázích jejich rozvoje, mohlo být toto omezení uvedeno již v cíli práce. Přehledně jsou definovány i dílčí cíle, které jsou formulovány v logické posloupnosti se snahou jejich pomocí naplnit cíl hlavní.

K naplnění dílčích cílů a tím cíle hlavního byla provedena celá řada analýz, pomocí výsledků těchto analýz byl hlavní cíl práce naplněn, byly přehledně identifikovány procesy související s rozhodováním soukromých poskytovatelů kapitálu a v souvislosti s těmito procesy byl stanoven návrh modelu rozhodování Business Angels investorů.

c) Zvolené metody řešení

Zvolené metody řešení byly vybrány s ohledem na získané podkladové údaje. Zde je třeba vyzdvihnout nesmírnou obtížnost získání podkladových údajů pro další zpracování. Obtížnost vyplývá zejména z citlivosti potřebných informací, souvisejících se soukromým kapitálem a jeho poskytovateli. Disertandka vyvinula velké úsilí a podařilo se jí pomocí vhodně zvoleného postupu, tzv. metodou sněhové koule, dát dohromady výběrový soubor 31 investorů. I když této metodě jsou vytykány některé nedostatky, v tomto případě neměla disertandka jinou možnost.

Při zpracování informací, získaných metodou polostrukturovaného rozhovoru, postupně výsledky kvantitativně i kvalitativně vyhodnocovala za pomoci vhodných metod popisné statistiky. Následně pro návrh modelu využila vhodných metod pro modelování.

Metodický postup lze hodnotit jako vhodný pro naplnění stanoveného cíle.

d) Výsledky disertační práce

Disertační práce je zpracována pečlivě, jak v části přehledu současného stavu řešené problematiky, tak v části aplikační. Struktura práce je zvolena vhodně, jednotlivé části textu na sebe logicky navazují.

V části teoretické jsou vysvětleny základní pojmy s řešenou problematikou spojené i současný stav využívání soukromého kapitálu v České republice. Autorka pracovala převážně se zahraničními zdroji informací, což je logické vzhledem k tomu, že problematika soukromého kapitálu, jak bylo již dříve uvedeno, není v české odborné literatuře příliš rozváděna. Z toho důvodu se v práci vyskytují i pojmy mezi podnikateli nepříliš frekventované, jako je např. due diligence, a je potom otázkou, zda při pokládání otázek v polostrukturovaném rozhovoru byla podstata tohoto pojmu tazatelům dostatečně známa.

V části aplikační je nejpodstatnější vyhodnocení vlastního výzkumu autorky, prováděného pomocí polostrukturovaných rozhovorů. Hodnocení je prováděno velmi systematicky, přínosem pro čtenáře je dílčí shrnutí za každou ucelenou částí prováděného hodnocení. I přes jednoznačně kladné hodnocení aplikační části práce lze mít některé připomínky či dotazy:

- V názvu kapitoly 5.6 Výsledky dotazování chybí charakteristiky výběrového souboru.
- Které hospodářské výkazy uváděné na s. 77 má autorka na mysli? Jsou to účetní výkazy?
- Podstatou stanovení míry pravděpodobnosti, že bude Business Angel investor investovat do určitého projektu, je násobení předpokládané míry akceptace jednotlivých vlastností projektu ze strany Business Angel investora, což je uvedeno na modelovém příkladu (s. 146 a 147). Jakým způsobem byla stanovena míra akceptace v tomto příkladu (tab. 76)?
- Bude jednotlivý investor schopen navržený model využít? Má autorka představu, jakým způsobem získá potenciální investor informace o navrženém postupu hodnocení? Bude mít k dispozici celý katalog eliminačních kritérií (tab. 74), aby si vybral kritéria pro něho důležitá?
- Autorka uvádí, že výsledky mohou být využity i pro návrhy hospodářsko-politických opatření pro podporu činnosti soukromých investorů v České republice. Která opatření by autorka např. navrhovala?

e) Vlastní přínos disertanta pro rozvoj vědního oboru a praxi

Vlastní přínos disertandky lze spatřovat zejména v rovině aplikační, neboť výsledky získané rozbořem a následným hodnocením informací získaných od výběrového souboru respondentů, které vyústilo v sestavení přehledu základních vlastností projektu, kterým je třeba při výběru financovaného projektu věnovat pozornost, jsou velmi dobrým podkladem jak pro rozhodování potenciálních Business Angels investorů do kterých projektů svůj kapitál vložit, tak pro zájemce o tento způsob financování podnikatelských aktivit z řad podnikatelů, jak projekt požadavkům investorů přizpůsobit. Výsledky práce také velmi vhodným způsobem rozšiřují dosavadní teoretické poznatky o využití soukromého kapitálu poskytovaného soukromými investory typu Business Angels, které, jak bylo již uvedeno, nejsou širší veřejnosti v dostatečné míře známy. V této souvislosti je třeba zmínit i využití v oblasti pedagogické, zejména v předmětech zaměřených na způsoby financování podniků.

f) Formální úprava a odborná úroveň

Autorka využívá v práci odpovídající odborné názvosloví, disertační práce je zpracována přehledně, systematicky, na požadované vědecké úrovni. Formální úprava je standardní, tabulky jsou zpracovány přehledně, v jednotném stylu, rovněž obrázky jsou zpracovány

kvalitně. Připomínku lze mít pouze k poměrně častým překlepům. Použité zdroje jsou adekvátním způsobem citovány.

Závěr

Předložená disertační práce Mgr. Ing. et Ing. Martiny Skalické „Role neinstitucionalizovaného soukromého kapitálu v podmínkách nově zakládaných podniků a jejich rozvojových fází“ je zpracována na solidní teoreticko-metodologické úrovni, je využitelná jak v ekonomické teorii, tak praxi. Autorka prokázala schopnost samostatné vědecké práce a vhodného využití složitého spektra uplatňovaných metod a postupů.

Na základě všech uvedených skutečností konstatuji, že disertační práce naplňuje požadavky standardně kladené na tyto práce podle § 47 odst. 4 zákona č. 11/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě byl Mgr. Ing. et Ing. Martině Skalické udělen akademický titul

doktor ve zkr. Ph.D.

V Brně dne 16. listopadu 2018

prof. Ing. Iva Živělová, CSc.

FRRMS MENDELU